

20. YÜZYILDA TÜRKİYE

Genel Not Sınırları

Standart Düzey

Not:	1	2	3	4	5	6	7
Not Aralığı:	0 - 18	19 - 39	40 - 51	52 - 61	62 - 72	73 - 82	83 - 100

Standart Düzey İç Değerlendirme

Bileşen Not Sınırları

Not:	1	2	3	4	5	6	7
Not Aralığı:	0 - 10	11 - 23	24 - 29	30 - 33	34 - 38	39 - 42	43 - 50

Ödevlerin Çeşitlilik ve Uygunluğu

Öğrencilerin bu yılki ödevleri oldukça iyiydi. Gönderilen örnek ödevlerin daha geniş yelpaze içeren konu seçimlerini yansıtmaması öğrencilerin farklılaşan ilgi alanlarını göstermektedir. Bu yılki ödevlerin popüler konuları arasında : Türk-Yunan Nüfus Mübadelesi, Türkiye’de Azınlıklara Karşı Politikalar ve Varlık Vergisi, 1929 Ekonomik Krizi, Demokrat Parti devri, Endüstri Devrimi ve Marshall Planı gibi konular yer almaktaydı. İlâveten, Mesket Türklerinin Sürgüne Gönderilmesi, Keşmir Çatışması, Türkiye’de Çocuk İşçiliği gibi konular daha önceki yıllarda ele alınmayan nadir konulardandı. Böylesi geniş bir yelpaze içeren konular içeren ödevleri görmek memnuniyet vericidir.

Yine de az sayıdaki adayların yazım kalitesi, konu seçimi ve/veya sunumu gereken ve beklenen düzeyde değildi.

Bu yıl öğretmenler tarafından verilen notlar bazen gerektiğinden daha yüksekti İç değerlendirme ödev notları daha dikkatli verilmelidir.Örneğin, adayın hiç dipnot vermediği ya da hiç kaynakça vermediği ödevler kriter E de öğretmenler tarafından 10 puan ile değerlendirilmiştir. Bu durumlarda öğretmenlerin bu not yada notları neden layık gördüklerini yorum kısmında görebilsek bu değerlendirmeler hakkında bilgimiz olabilir. Aynı şekilde bu yorumlar öğretmenlerin bazı kriterlerde neden çok not kırdıkları ya da çok yüksek not verdiklerinin nedenlerini içerebilir.

Adayların Her Kriterdeki Başarısı

Kriter A: Bilgi ve Kavrama

Ödevlere konu olacak araştırma sorusu adayın konu ile ilgili bilgi ve anlayışını irdelemekle kalmayıp, gerçek bir sorgulama içermelidir. Araştırma sorusunun nasıl gündeme getirileceği doğru algılanmadığı veya incelenmediğinde, ödevin geri kalanı mevcut bulgular ve bunların tartışılan soruyla olan ilişkilerinin eleştirel olarak değerlendirmesini göstermekte başarısız olmaktadır. Dolayısıyla ödev beklenen sonucu vermediyse, bu çoğunlukla tartışılan araştırma sorusunun doğru ifade edilmemesinden dolayıdır.

Adaylar genel olarak bu kriterde daha başarılı olmuşlardır. Bu kriterde tam not alan adaylar tartıştıkları konuda son derece iyi kapsamlı bilgi ve kavram sergilemişlerdir. Ödevlerinin başında konu belirten adaylar arasında, ödev içinde belirttikleri bu konu üzerinde odaklanmayan az aday olmuştur.

Adayların bazısı konunun arka planını ana konudan çok daha fazla irdelemişlerdir. Bazı ödevler ödevin ana konusunu sadece son paragrafta gündeme getirip tartışmıştır.

Kriter B: Veri ve Kanıtların Kullanımı

Ödevde bir plan ve belli bir tez/argüman ile başladıkları belirgin olan adaylar bu kıstasda daha başarılı olmuşlardır. Bu adayların argümanları mantıksal bir sıra ve gerekli malzeme yoğunluğu ile sunulmuştur. Araştırmalarını nasıl yürütecekleri hakkında fikri olmayan yada çok geniş bir zaman dilimini ele alan adaylar, konunun mümkün olan her türlü boyutunu irdelemeye gayret ederek ilgisiz malzemeyi ön plana çıkarmışlar yada gereksiz detayla arka planını konu almışlardır. Yine de genel olarak, önceki yıllara göre bu yıl daha fazla aday bu kriterde başarı göstermiştir.

Kriter C: Analiz ve İncelemenin Kalitesi

Genelde adayların çoğu, kaynaklara eleştirel yada çözümsel gözle bakmak, referansları değerlendirerek konuyu doğru bir biçimde tartışmakta başarılı olamamışlardır. Bu süregelen bir sorundur. Ancak az sayıda aday, ödev tez cümlesi oluşturma ve okuyucuya hangi noktaları savunacaklarını bildirme konusunda başarı göstermiştir. Adayların çoğu tez cümlesini ödevin başında belirtmek yerine ödev içindeki herhangi bir paragrafta belirtmek suretiyle ödevlerine dahil etmişlerdir.

Bu yıl ödevlerin ancak az bir kısmı daha üstün analiz ve değerlendirme özelliğini göstermiştir.

Kriter D: Kullanılan Metodoloji ve Dilin Toplumsal İncelemeye Uygunluğu

Bu kriterde çoğunluk sayıda aday bu yıl, kavram, terim ve teknikleri daha iyi anladıklarını göstermiş ve bu kriterde ödevlerinde daha geniş bir beceri yelpazesi uygulamışlardır.

Kullanılan dil sosyal bilim araştırması bakımından çoğunlukla uyumlu ve sonuç tatmin edici olmuştur. Buna rağmen, yine de birkaç ödevde kullanılan dil sosyal bilim araştırması yönünden değerlendirildiğinde uygunsuzluk içermiştir.

Kriter E: Ödevin Düzeni

Bu yıl, adaylar E kriterinde iyi başarı göstermişler ve daha yüksek notlar alacak başarıya ulaşmışlardır. Ödevlerin çoğunluğunun genelde sunumu düzgündü, bahsi geçen ödevlerde adaylar araştırmalarını gayet doğru belgelere dayandırmışlardı. Yine de az sayıda aday tüm ödevi sadece internet kaynaklarından topladıkları bilgiye ya da sadece bir veya iki kitaba dayalı olarak hazırlamışlardır.

Alıntılar çocuklukla düzenli olarak belirtilmiştir. Referanslar tutarlı ve eksiksiz bir şekilde verilmiştir. Ödevlerin çok azı kelime sınırını aşmış çok az ödevde kelime sayısı belirtilmemiştir.

Gelecekteki Adayların Öğretimi İçin Öneriler

- Sınıf içi değerlendirmesinde öğretmenlerin önderliği öğrencilerin konuyu seçmelerinden başlayarak, ödevin nasıl planlanacağına, kaynaklardan yapılacak alıntılarının ve referans listesinin doğru bir şekilde verildiğinden emin olunmasına kadar çok önemli bir rol oynamaktadır. Bu konuda öğretmenler İç Değerlendirme Konu Rehberliği bölümündeki Rehberlik ve Özgünlük paragrafına (sayfa 20) başvurulmalıdır.
- Geçen yıl ile karşılaştırıldığında, bu yılki ödevlerin kalitesi bu ödevlerin hazırlanmasında büyük ölçüde öğretmenlerin çok daha iyi onderlik yaptığını ve gözlemlediğini göstermiştir. Adayların çoğunluğu ödevin başına bir argüman veya tez cümlesi dahil ederek, kitaplarda okuduklarını özetlemekten ziyade ödevde dahil ettikleri bu argümanı kanıtlamaya çalışmışlardır. Bu yıl, ödevler hemen hiç gramer ve yazım hatası içermiyordu—bu olumlu bir gelişmedir.
- Adayların çoğunluğu kendi seviyelerine uygun konuları seçmişlerdir ve ödevler adayların standart bilgi dağarcığı ve eleştirel yeteneğinin iyi birer ölçütü olmuştur. Türk-Yunan Nüfus Mübadelesi, Türkiye'nin Azınlık Karşıtı Politikaları ve Varlık Vergisi, 1929 Ekonomik Krizi, Demokrat Parti İdaresi gibi belirli bir temaya odaklanan adaylar özellikle iyi bir odev ortaya koymuşlardır. Bazı adaylar seçtikleri ödevin konusu çok geniş kapsamlı olduğundan konuyu çok zayıf bir şekilde ele almışlardır. Örneğin, geniş bir zaman dilimi kapsayan bu tür bir ödevin başlığı şuydu: “Türkiye’de Kadın Haklarının Gelişmesi.” Bu ödev determinizm tartışması ile başlamış, Orta Asya devletleri, İslam, Selçuklu idaresi, Osmanlı idaresi, Türk Kurtuluş Savaşı, 1923-50 yılları, Atatürk ve Kadınlar konularına atıflarla devam etmiş ve sonra 1950 lerden günümüze kadar kadının durumundan bahsederek sonuç ve öneriler kısmıyla bitirilmiştir. Ödev aynı zamanda 2014 yılında kadınların öldürülmesi ile ilgili bilgi tablosu içermekteydi. Bu tarzda kapsamlı konu içeren bir sınıf ödevinin bahsedilen zaman çerçevesinde ve talep edilen sözcük limiti içerisinde tutarlı olabilmesi elbette beklenemez; bu ödevin belirli bir odak noktası mevcut değildi.

İlave Öneriler

Öğretmenlerin öğrencinin yönetebileceği bir konuyu onaylama konusunda dikkatli olmaları gerekmektedir; Adaylar sadece çok dar kaynaklı materyali olan ya da bu tür kısa kompozisyona uygun olmayan bir zaman dilimi içeren konulardan kaçınılmalıdır. Bazı

öğretmenlerin notlandırma sırasında, E kriteri açıklamasında belirtildiği halde "konusunda ve kaynaklarında geniş bilgiye sahip" olmayan adaylara bile 10 puan verdikleri görülmüştür.

Öğretmenler ödevlere not verirken aşağıdaki sorulara dikkat etmeyi faydalı bulabilirler:

- Ödevin başında (ödevin ana noktasını veya iddiasını özetleyen) bir tez cümlesi yada çok geniş kapsamı olmayan bir araştırma sorusu var mı?
- Aday konuyu anlamış mı yoksa sadece kitaplardan bazı fikirler alarak bunlar yardımıyla argümanı zorla kanıtlamaya mı çalışmış?
- Ödevde bir giriş ve sonuç kısmı yada paragrafı var mı; bunlar birbirleriyle ilişkili mi?
- Konu analiz edilmiş mi ?
- Sunum özlü mü ?
- Ödev okunurken akıcı mı yoksa fikirlerin takip edilmesi zor mu ?
- Aday konunun arka planından gereksizce uzun bir şekile mi bahsetmiş ?

Ayrıca, ödevleri değerlendirirken öğretmenlerin açık fikirli olması gerekir: kişisel ideolojik veya siyasi eğilimler ötesinde ve objektif olmaya çalışılmalıdır. Tüm görüşler eşit ve tarafsız değerlendirilmelidir.

Standart Düzey Paper One

Bileşen Not sınırları

Not: 1 2 3 4 5 6 7

Not Aralığı: 0 - 7 8 - 15 16 - 21 22 – 26 27 - 32 33 - 37 38 - 45

Program ve Sınavda Adayların Zorlandıkları Alanlar

Adayların

- Soruları dikkatle okumada ve sorunun gerektirdiklerini anlamada
- Kaynaklara atıf yapmada ve cevabı kaynaklarla ilişkilendirerek vermede
- Konuya odaklı cevaplar vermekte ve özlü bir şekilde yazmada

- Kadın hakları meselsi, kadının siyasi hayattaki sembolik rolü ve tek partili hükümetler idaresinde kadının konumu gibi konularda
- Meseleleri karşılaştırmakta
- Benzerlik ve farklılıkları soran soruları cevaplamakta
- Kaynakları ve kendi bilgilerini kullanmalarını soran soruları cevaplamakta
- Meseleleri çözümlenmekte,
- Sosyal bilimlere uygun bir dil kullanmakta
- Paper One (d) kısmındaki soruları cevaplamakta

zorluk çektikleri görülmüştür.

Program ve Sınavda Adayların İyi Hazırlandıkları Alanlar

Adayların

- Birinci Dünya Savaşı ve nüfus mübadelesi konularına ilişkin soruları cevaplamakta
- Nazizm, Faşizm ve militarizm ile ilgili soruları cevaplamakta

iyi hazırlandıkları görülmüştür.

Adayların Bireysel Sorulara İlişkin Güçlü ve Zayıf Yönleri

Tema 1

Soru 1

- (a) Kaynak malzemeyi kullananlar iyi cevap vermişlerdir. Zayıf cevaplar sadece Osmanlı İmparatorluğuna, Wilson ilkelerine ya da I. Dünya Savaşına odaklanmış ve/veya genelleştirilmiş yada yüzeyseldi.

- (b) Kaynak malzeme kullanılarak çoğunlukla iyi cevaplandırılmıştı. Zayıf cevaplar sadece Birinci Dünya Savaşı ekonomik etkileri üzerinde ya da I. Dünya Savaşının sonucuna odaklanmıştı
- (c) Adayların çoğu tam not olan (4) yerine 3 puan aldı, çünkü sorunun gerektirdiği gibi en az bir örnek vermemişlerdi. Bunun haricinde soru iyi cevaplandırılmıştı.
- (d) Kaynak materyali ve kendi bilgilerini kullanarak çoğunlukla iyi cevaplandırılmıştı. Zayıf cevaplar 1900 yılı başlarında Osmanlı İmparatorluğu'nun sosyal koşullarını cevapsız bırakmışlardı veya 1900'lere kadar olan süreye odaklanmışlardı.

Soru 2

- (a) İyi anlaşılmamış bir soru. Atatürk ile ilgili bir soru olduğundan adaylar için yanıtlanması kolay olmalıydı. Birçoğu sorunun Atatürk'ün eğitim vizyonunu sorduğunu anlamayarak, yerine, Atatürk'ün reformlarını listemişler yada kaynak malzemedeki bilgilere odaklanmayarak sadece Köy Enstitülerinin kurulması hakkında bilgi vermişlerdir.
- (b) Bazıları kaynak malzemeyi kullanarak bu soruyu iyi cevaplamışlardır. Soru Türkiye Cumhuriyeti'nde kadın haklarındaki değişiklikler ve sonuçları ile ilgiliydi. Zayıf ya da yanlış cevaplar sadece ilgili reformları sıralamakla kalmışlardır.
- (c) Bazıları kaynak malzemeyi kullanarak bu soruyu iyi cevaplamışlardır. Zayıf cevaplar kadınların sembolik rolünü tartışmamışlardır.
- (d) İyi anlaşılmamış bir soru. Zayıf cevaplar sadece Türkiye odaklıydı ya da kaynak malzemelerdeki bilgileri de kullanarak ve birleştirerek cevaplamak yerine sadece adayların kendi bilgilerini içermekteydi.

Soru 3

- (a) Kaynak malzeme kullanılarak çoğunlukla iyi cevaplandırılmıştı. Zayıf cevaplar Birinci Dünya Savaşı sonrasında Avrupa'da faşizmin yükselişine odaklanmamıştır.
- (b) Kaynak malzeme kullanılarak çoğunlukla iyi cevaplandırılmıştı. Zayıf cevaplar kaynak materyallerin her ikisini de bir arada kullanmamışlardır.
- (c) Kaynak malzeme kullanılarak çoğunlukla iyi cevaplandırılmıştı.
- (e) İyi anlaşılmamış bir soru. Zayıf cevaplar genelleştirilmiş yada yüzeyseldi; sadece Türk dış politikasını listemişlerdi; yada ülkelerin dış politikaları arasındaki benzerlikler ve farklılıklardan bahsetmemişler, dolayısıyla soruyu düzgün cevaplamamışlardı.

Gelecekteki Adayların Öğrenimi için Öneriler ve Rehberlik

- Öğrencilerinize soruları dikkatle okumalarını ve her soruda ne istendiğini anladıklarından emin olmalarını tavsiye ediniz
- Şayet sorunun kaynaklara atıf yapılarak cevaplandırılması gerekiyorsa, öğrencilerinize kaynağı (yada kaynakları) dikkatle okumalarını, incelemelerini ve cevaplarında kaynak (yada kaynakları) temel almaları ve odaklanmalarını hatırlatınız.
- Sınıfta çeşitli kaynaklar kullanarak öğrencilerinize değişik malzemelerden nasıl yararlanacaklarını öğretiniz.
- Öğrencilerinize uzun cümleler yada cevaplar yazmamalarını ve gereksiz detayları dahil etmekten kaçınmalarını tavsiye ediniz.
- Öğrencilerinizi daha önceki yıllarda karşılaşmamış olabilecekleri tarzda çeşitli konulara (Kadın hakları gibi) ve farklı soru ifadelerine (karşılaştır ve kıyasla gibi) cevap verebilecek şekilde hazırlayınız.

İlave Öneriler

Bazı adaylar üç cevap kitapçığı doldurmuşlardır. Bu durum, sınav cevaplarını okuyan kişi için uzun bir okuma ve soruyla ilgili bölümleri arayıp bulma süreci gerektirmiştir.

Bu nedenle sınavların değerlendirilmesi daha fazla zaman almıştır. Uzun cevapların mutlaka yüksek notla değerlendirilmeyeceği vurgulanmalıdır—cevaplarda verilen bilgiler soruyla ilgili ve özlü olmalıdır.

Standart Düzey Paper Two

Bileşen Not Sınırları

Not:	1	2	3	4	5	6	7
Not Aralığı:	0 - 7	8 - 14	15 - 19	20 - 23	24 - 27	28 - 32	33 - 40

Program ve Sınavda Adayların Zorlandıkları Alanlar

Adayların

- Soruları dikkatle okumada ve sorunun gerektirdiklerini anlamada
- Konuya odaklı ve dengeli cevaplar vermekte ve tekrarcı olmak yerine özlü bir şekilde yazmakta
- Meseleleri karşılaştırmakta ve kıyaslamakta
- Meseleleri çözümlenmekte
- Benzerlik ve farklılıkları soran soruları cevaplamakta
- Avrupa Birliğine ilişkin soruları cevaplamakta

zorlandıkları görülmüştür.

Program ve Sınavda Adayların İyi Hazırlandıkları Alanlar

Adayların

- İkinci Dünya Savaşı ve özellikle, Türkiyedeki toplumsal etkileri
- Atatürk zamanında ve özellikle İnönü devrinde Türk Dış Politikası
- Demokrat Parti ve iktidarı
- İkinci Dünya Savaşının sonuçları
- Soğuk Savaş ve Türkiye

konularında iyi hazırlandıkları görülmüştür.

Adayların Bireysel Sorulara İlişkin Güçlü ve Zayıf Yönleri

Tema 4

Bu tema önceki yıllarda olduğu gibi, yine adaylar için en popüler tema olmuştur.

Soru 1

Adayların çoğunluğu soruyu anlamış ve her iki liderin dış politikalarındaki benzerlikleri ve farklılıkları tartışan dengeli cevaplar vermişlerdir. Zayıf cevaplar sadece tek bir liderin dış siyasetini ele almış, bir benzerlik ve bir farklılık üzerinde durmuş, ya da söz konusu liderlerin dış siyasetini iç siyaseti ile karşılaştırmıştır, ki soru bu değildir.

Soru 2

Adayların çoğunluğu soruyu anlamış ve iyi bir cevap vermişlerdir. Zayıf cevaplar neden ve sonuç ilişkisi üzerinde durmamış, ya da sadece etkiler üzerinde odaklanmış bunları sebeplerle ilgilendirmemişlerdir.

Tema 5

Bu tema bu sene ve geçen sene ikinci en popüler tema olmuştur.

Soru 3

Sadece bazı adaylar soruyu anlamış ve iyi bir cevap vermişlerdir. Zayıf ya da yanlış cevaplar Ortadoğu dışındaki (Afganistan gibi) ülkelerden bahsetmiş; sadece Türkiye'nin iç ve dış politikaları ya da ABD'nin bölgedeki dış politikaları üzerinde durmuş; ya da sorunun gerektirdiği üç faktörün, yani siyasi, sosyal ve ekonomik faktörlerin analizi yerine sadece bir nedenin analizi üzerinde odaklanmıştır.

Soru 4

Sadece bazı adaylar soruyu anlamış ve iyi bir cevap vermişlerdir. Zayıf ya da yanlış cevaplar sadece ekonomik nedenlerle odaklanmış; sadece bir ya da iki nedeni listelenmiş ve bayağı ayrıntılı olarak bunları analiz etmiştir; veya yalnızca Demokrat Parti idaresi ya da ABD ile ittifakın getireceği yararlar üzerinde durmuşlardır.

Tema 6

Bu tema daha önceki yıllarda olduğu gibi bu yılın da en az popüler teması olmuştur.

Soru 5

Ancak birkaç aday soruyu anlamış ya da iyi bir cevap vermiştir. Zayıf ya da yanlış cevaplar Soğuk Savaş sonrası (yani Sovyetler Birliği'nin dağılması akabinde) ekonomik değişimlerin siyasi denklemde etkilerini analiz etmek yerine, yalnızca küreselleşme ve alışveriş merkezleri, küreselleşmenin ekonomik ve kültürel etkileri üzerinde yoğunlaşmıştır.

Adaylar tema başlığı altında listelenen esas soruyu okumayarak bunun yerine cevaplarında genel tema başlığı olan "Küreselleşmenin Etkileri ve Avrupa ile Dialog" konusuna odaklanmış gibiler.

Soru 6

Çok az sayıda aday soruyu anlamış yada yeterli bir cevap vermiştir. Zayıf ya da yanlış cevaplar sadece ekonomik faktörlere, ya da AB'nin kuruluş sürecine odaklanmıştı.

Gelecekteki Adayların Öğrenimi için Öneriler ve Rehberlik

- Öğrencilerinize soruları dikkatle okumalarını ve her soruda ne istendiğini anladıklarından emin olmalarını tavsiye ediniz
- Öğrencilerinize uzun yada alakasız cümleler, uzun yada alakasız cevaplar, uzun anlatılar ve gereksiz detaylar yazmamalarını tavsiye ediniz. Cevap yazarken seçici olmalarını ve konuya odaklanmalarını tavsiye ediniz.
- Öğrencilerinize daha çözümsel, yaratıcı ve eleştireci olmayı, meseleleri doğru bir biçimde nasıl değerlendireceklerini ve açık fikirli olmayı öğretiniz.
- Öğrencilerinize meselelerin yada tartışılan konuların her iki yönünü de görmeyi öğretiniz.

İlave Öneriler

Öğretmenler, çeşitli başvuru kaynaklarına odaklanmak suretiyle öğrencilerine daha iyi bir perspektif vermeil, yazım becerileri ve kendilerini ifade etme konularında gelişmelerinde yardımcı olmaya gayret etmelidirler.
